VERMES MIKLÓS Fizikaverseny

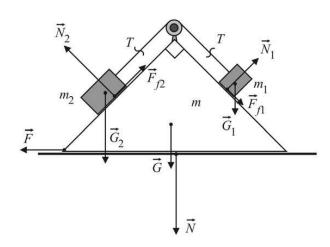
II. forduló 2019. március 4.

IX. osztály

JAVÍTÓKULCS

I. feladat

a)

Erők helyes ábrázolása 0,5 p

$$m_1 a = T - G_{t1} - F_{f1}$$
 0.5 p $m_2 a = G_{t2} - F_{f2} - T$ 0.5 p

$$G_{t1} = m_1 g \sin \alpha$$
 0,5 p $G_{t2} = m_2 g \sin \alpha$ 0,5 p

$$F_{f1} = m_1 g \cos \alpha$$
 0.5 p $F_{f2} = m_2 g \cos \alpha$ 0.5 p

$$\Rightarrow \qquad a = g \frac{\left(m_2 - m_1\right) \sin \alpha - \mu \left(m_1 + m_2\right) \cos \alpha}{m_1 + m_2}$$
 0,5 p

$$\Rightarrow \qquad a = \frac{\sqrt{2}}{2} g \left(\frac{k-1}{k+1} - \mu \right) \quad 0.5 \text{ p}$$

b)
$$N=mg+2T\sin\alpha+\left(N_1+N_2\right)\cos\alpha+\left(F_{f\,1}-F_{f\,2}\right)\sin\alpha$$
 1 p

ahol
$$T = \frac{2m_1 m_2 g}{m_1 + m_2} \sin \alpha = \frac{\sqrt{2}k}{k+1} m_1 g$$
 1 p

$$N_1 = G_{n1} = m_1 g \cos \alpha$$
 0,5 p $N_2 = G_{n2} = m_2 g \cos \alpha$ 0,5 p

$$\Rightarrow \qquad N = mg + \frac{1}{2}m_1g\left(\frac{4k}{k+1} + k + 1 + \mu(k-1)\right) \qquad 0.5 \text{ p}$$
 /3.5 p

c)
$$F = (N_2 - N_1) \sin \alpha - (F_{f2} + F_{f1}) \cos \alpha$$

$$F\!=\!\frac{1}{2}m_1g\left(k\!-\!1\!-\!\mu(k\!+\!1)\right)$$

/2 p

II. feladat

1)
$$F=ES\frac{\Delta l}{l}$$

$$0.5 p \Rightarrow$$

$$\frac{\Delta l}{l} = \frac{F}{ES}$$

Ha egy l hosszúságú rugó F erő hatására Δl -el megnyúlik, akkor ugyanezen erő hatására az l/2 hosszúságú rugó megnyúlása $\Delta l/2$ lesz. 1 p

A rugalmassági együttható meghatározása értelmében $k = F/\Delta l$,

0,5 p

így a keletkezett rugók rugalmassági együtthatója $k' = \frac{F}{AI} = 2\frac{F}{AI} = 2k$

0,5 p

Ha a rugókat párhuzamosan kapcsoljuk a rendszerre ható F erőt felbonthatjuk az F₁ és F₂ párhuzamos összetevőkre, így $F = F_1 + F_2$. 0.5 p

Figyelembe véve, hogy mindegyik erő ugyanazt a megnyúlást hozza létre, felírhatjuk,

hogy $k\Delta l = k_1\Delta l + k_2\Delta l$, 0,5 p \Rightarrow $b_1 = k_2 = 2k$ \Rightarrow k'' = 4k = 24 N/m

$$k = k_1 + k_2$$

De
$$k_1 = k_2 = 2k$$
,

$$\Rightarrow$$
 k " = $4k = 24 \text{ N/m}$

0.5 p / 5 p

2) A következő jelöléseket használjuk:

 n_1 és n_2 – a q_1 , illetve q_2 sűrűségű anyagból készült építőelemek száma m_1 és m_2 – a ϱ_1 , illetve ϱ_2 sűrűségű anyagból készült építőelem tömege

V₀ – egy építőelem térfogata

M – az építmény tömege

V – az építmény térfogata

 $\varrho_1 = m_1/V_0$ $Q_2 = m_2/V_0$ és

0,5 p

$$M = n_1 m_1 + n_2 m_2 = (n_1 Q_1 + n_2 Q_2) V_0$$

1 p

$$\mathbf{V} = (n_1 + n_2)\mathbf{V}_0$$

0,5 p

$$q_k = M/V = (n_1q_1 + n_2q_2)/(n_1 + n_2)$$

1 p 0,5 p

$$\varrho_1 < \varrho_k < \varrho_2, \quad \text{ez\'ert} \quad \Delta \varrho_1 = \varrho_k - \varrho_1$$

illetve $\Delta q_2 = q_2 - q_k$

 $A = \Delta Q_1/\Delta Q_2 = (Q_k - Q_1)/(Q_2 - Q_k) = n_2/n_1$

0,5 p

 $A = n_2/n_1$

$$N = n_1 + n_2$$

$$n_1 = N/(A + 1)$$

és
$$n_2 = NA/(A + 1)$$

0.5 p

 $N = n_1 + n_2$ \Rightarrow $n_1 = N/(A + 1)$ Számszerűen: $n_1 = 8$ és $n_2 = 24$

0.5 p / 5 p

III. feladat

1)

a) Az égitestek között fellépő vonzóerő szolgáltatja a körmozgást biztosító centripetális erőt

0,5 p

$$m_1 \omega_1^2 r_1 = K \frac{m_1 m_2}{I^2}$$

$$m_1 \omega_2^2 r_2 = K \frac{m_1 m_2}{L^2}$$

$$\Rightarrow m_1 \omega_1^2 r_1 = m_2 \omega_2^2 r_2$$

$$\Rightarrow m_1 \omega_1^2 r_1 = m_2 \omega_2^2 r_2 \qquad 0.5 \text{ p, mivel } r_1 + r_2 = L = \text{\'alland\'o}$$

$$\Rightarrow$$
 $T_1 = T_2 = T$ és $\omega_1 = \omega_2 = \omega$ 0,5 p \Rightarrow $m_1 r_1 = m_2 r_2$

$$\epsilon_{\rm S}$$
 $\omega_1 =$

$$m_1r_1=m_2r$$

$$0,5$$
 p

$$\Rightarrow r_1 = \frac{m_2}{m_1 + m_2} L , r_2 = \frac{m_1}{m_1 + m_2} L$$
 0.5 p

Behelyettesítve az értékeket: $r_1 = 4,45 \cdot 10^{10} m$ és $r_2 = 2,22 \cdot 10^{10} m$ 0,5 p /5 p

b)
$$m_1 \omega^2 r_1 = K \frac{m_1 m_2}{L^2} \Rightarrow \omega = \frac{1}{L} \sqrt{\frac{K(m_1 + m_2)}{L}} = 2,25 \cdot 10^{-6} \, \text{rad/s}$$
 0,5 p

c)
$$T = \frac{2\pi}{\omega} = 2.79 \cdot 10^6 \text{ s}$$
 0.5 p

2)
$$\vec{v}_2 = \vec{v}_1 + \vec{v}_r$$
 0,5p \Rightarrow $\vec{v}_r = \vec{v}_2 - \vec{v}_1$ 0,5 p

$$v_{rx} = v_{2x} - v_{1x} = v_0 \cos(-\alpha) - v_0 \cos\alpha = 0$$
 0,5 p

$$v_{ry} = v_{2y} - v_{1y}$$
 0,5 p

A felfelé irányt pozitívnak véve
$$\Rightarrow$$
 $v_{2y} = v_0 \sin(-\alpha) - gt = -v_0 \sin\alpha - gt$ 0,5 p

$$v_{1y} = v_0 \sin \alpha - gt$$
 0,5 p \Rightarrow

$$v_r = -v_0 \sin \alpha - gt - (v_0 \sin \alpha - gt) = -2v_0 \sin \alpha = -2m/s$$
 0.5 p

 \Rightarrow A relatív sebesség 2m/s, és függőlegesen lefelé irányított. 0,5 p /4 p